N°. 77. A°. 1832.

SURINAAMSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 24sten SEPTEMBER.

ALGEMEENE SECRETARIJ.

Den 23 September 1832.

Daar het in de Surinaamsche Courant van Zaturdag den 22sten dezer, N°. 76, gegeven berigt «dat de Koloniale Paket-«Schoener *Gouverneur Generaal Cantz'laar,* «naar Bramspunt ten anker zal gaan, ten «einde elk aankomend Vaartuig, onver-«schillig van welke plaats, *quarantaine* «te doen leggen," soms tot verkeerde toepassingen aanleiding zoude kunnen geven, zoo brengt de ondergeteekende als daartoe door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal geautoriseerd, ter kennis van het Publiek, dat de voornoemde Schoener met geen ander oogmerk naar Bramspunt gezonden is, als om Z. M. Brik *de Courier* te vervangen in den dienst, die volgens Publicatie van Gouverneur Generaal in Rade, dd. 18 October 1831, door dezelve sedert eenige maanden is waargenomen, en die vroeger was uitgeoefend door Z. M. Brik *Valk.*

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

MILITAIR BUREAU.

Den 22 September 1832.

Door Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal der Nederl. W. I. Bezittingen, is benoemd tot *Chirurgijn van de Derde Klasse bij het Korps Koloniale Guides;* de Heer CAREL SAMUEL REEDER, tot dus verre provisioneel Chirurgijn van de 8ste Klasse, bij het Militaire Hospitaal alhier.

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

De Heer B. A. GERRITSEN, benoemd zijnde tot *Wijkmeester,* der Wijk L. D. 2de gedeelte, in plaats van den als zoodanig eervol ontslagenen Heer M. A. KEYSER, heeft op heden, den voor deze betrekking bepaalden Eed, in handen van den President van het Gemeente Bestuur, afgelegd.

Paramaribo den 21 September 1832.

De Secretaris van het Gemeente Bestuur,
Bij afwezigheid van denzelven,
De Eerste Commies,
R. GOLLENSTEDE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 10 Julij.

In *The American Sentinel* leest men de volgende bijzonderheden:

De bijzondere uitgaven van de 24 Staten der Noord-Amerikaansche Unie, zijn niet zoo naauwkeurig bekend; Statistische Tijdschriften, gelijk het *Annual American Register* en de *Repository of Useful Knowledge,* verschaffen ons geene volkomene aanwijzingen dienaangaande, en aan andere authentieke mededeelingen, ontbreekt het mede. In den staat van Massachuset bestaat het hoofdinkomen in eene op den eigendom geheven belasting. De som welke iedere stad in Connecticut te betalen heeft, wordt door een jaarlijksch decreet vastgesteld; belastingen worden aldaar gelegd op landerijen, huizen, molens, manufacturen, slaven en vee, gelijk ook op alle bezoldigde ambtenaren: pastoors en schoolmeesters uitgezonderd, mitsgaders op alle herbergen en volwassene menschen, die geen handwerk uitoefenen. Geene van deze belastingen mag nogtans 1 ten 100 van de waarde des eigendoms te boven gaan.

In Tenessee trekt men de belastingen van het land, van vrije personen, van slaven en paarden. In Pensylvania worden de opbrengsten op de volgende wijze geregeld: alle drie jaren bij de algemeene verkiezingen plaats hebben door den volksbijzitter, wordt de geldswaarde des eigendoms getaxeerd, waarna uit de van wege het graafschap opgedragene namen der achtingswaardigste grondeigenaars van het district, een ontvanger der belastingen benoemd wordt; deze maakt vervolgens zijne medeburgers met den dag bekend, op denwelken hij hunne reclamatiën opnemen zal. — De betalingen worden in handen van den thesaurier gedaan, die 1½ ten 100 van al de door hem ontvangene gelden voor zijne bezoldiging kort. Van de 200 morgen land worden 25 cents (62½ cents Ned.) betaald; van de huizen in de steden even zoo veel; ieder vrij mensch brengt 12½ cents op, en de belasting op elken slaaf is 25 cents; reizende kooplieden betalen jaarlijks 20 dollars; al de in den staat gefabriceerde artikelen zijn van belasting vrijgesteld.

In den staat van Ohio betaalde men vóór den oorlog 1 dollar (20 cents) voor de 100 morgen van het beste land, en gedurende den krijg tot 1816 3 dollars. In New-Jersey bedroegen de directe belasting n 27 cents van de 100 dollars in 1798, en 22 cents in 1825.

De hoofdtrek der gewone uitgaven van iederen staat, is de bekostiging der regering, waaronder begrepen zijn, de bezoldiging der stedehouders en van zijnen raad; der leden van den senaat, der afgevaardigden, gedurende hunne jaarlijksche zittingen, met die der overige burgerlijke en militaire beambten, de onderhoudskosten der huizen van arrest en der gevangenen, het openbaar onderwijs, de wegen, kanalen, havens enz. Onder de buitengewone uitgaven treft men sedert eenige jaren die voor de nieuwe kanalen en ijzeren spoorwegen aan. Tot het ten uitvoer brengen van deze groote en nuttige werken, hebben zich eenige staten aanzienlijke opofferingen getroost, en de geldleeningen gesloten, waardoor hunne budgets in de laatste jaren zoo aanmerkelijk verhoogd zijn geworden. De opbrengsten in den staat van Pensylvania bedroegen in het jaar 1827 – 1828, 3,129,470 dollars, en die in New-York 1,938,006.

Men kan derhalve uit al het vorenstaande opmaken, dat de gezamenlijke uitgaven der *Vereenigde Staten,* jaarlijks 50,000,000 dollars bedragen, hetwelk bijna *f* 12 per hoofd is. Hierin is nog niet eens begrepen, hetgeen voor het onderhoud der wegen betaald wordt, op 2,000,000 dollars geschat; de bijlagen voor de bezoldiging der geestelijken, en voor de oprigting en het onderhoud der kerken 6,000,000; eindelijk rekent men de uitgaven of het verlies door de burgers door de militaire dienst geleden, op de aanzienlijke geldswaarde van 10,000,000, makende eene gezamenlijke uitgave van 68,000,000 of *f* 180,000,000 's jaars.

Na de herstelling van den vrede, werden alle buitengewone belastingen afgeschaft, vermits toen weder de opbrengsten der tolregten het evenwigt terug bragten.

MENGELINGEN.

DE VENDÉE EN SCHOTLAND.

(Vervolg van N°. 76.)

Zóó waren bij de uitspanningen en bij den arbeid, bij geldelijke belangen en kerkelijke plegtigheden, edelen en ondergeschikten verbonden, als de leden onzer oude *clans;* zóó hadden het meer geoefend verstand en de natuurlijke meerderheid der Vendéesche grondbezitters op den geest der mindere klasse dien invloed kunnen behouden, welken men elders, in Frankrijk vergeefs in de betrekkingen tusschen adel en boerenstand zou gezocht hebben.

Trouwens het was dan ook de invloed der edele Vendéers alleen niet die het eerste teeken tot den opstand gaf. Twee andere, meer onmiddelijk werkende omstandigheden veroorzaakten denzelven.

De nationale conventie had de Roomsche geestelijkheid een eed opgelegd, die, daar hij de onafhankelijkheid dier geestelijkheid van Romes opperheerschappij verkondigde, in regtstreeksche tegenspraak was met de godsdienstige geloften, die ieder priester bij zijn intreden in de orde aflegt. De meeste geestelijken namen uit eigen beweging hun ontslag, of werden, op de weigering van dien eed, uit hunne kerspelen verdreven. Het lot dier geestelijken, van wie de boeren tot dus verre hun godsdienstig onderrigt hadden bekomen en die zich met eene wezenlijk vaderlijke liefde van hunne pligten hadden gekweten, kon niet anders dan de verontwaardiging der Vendéers gaande maken, toen zij hen geweldig zagen verjagen, en vervangen door anderen, die een ruimer geweten, en daarom onzuiverder zeden hadden. Dit wekte een algemeen misnoegen onder de bewoners der boschaadjen.

Eene andere, nog meer nabij liggende oorzaak, noopte de Vendéers de wapenen op te vatten, namelijk de wet op de krijgsopschrijving, die geheel de jongelingschap onder de vanen van het gemeenebest riep, dat toen in eenen veroveringskrijg gewikkeld was. Eene ligting van twee maal honderd duizend man werd uitgeschreven. Geene enkele der omwentelingszuchtige beweegredenen, die de andere gewesten medesleepten, gold bij de Vendéers ten voordeele van dien buitengewonen maatregel. Integendeel verfoeiden zij maar al te zeer de daden van geweld, die jegens de Katholijke geestelijkheid en den persoon des konings gepleegd waren, dan dat zij zich daaraan zouden onderworpen hebben. De opstand barstte uit en bekwam welhaast een geregeld aanzien. De Vendéers vereenigden zich tot een talrijk leger; kozen zich aanvoerders, die zij meerendeels, ofschoon niet uitsluitend uit den adel namen; leverden slag aan de geregelde magt, die de conventie hun tegenzond, en behielden niet alleen herhaalde malen het veld, maar leiden daarenboven eene groote vaardigheid aan den dag, met zich na eene nederlaag te herstellen; kortom, bragten den gemeenebest-gezinden meer nadeel toe, dan de kern der verbondene legers. In dezen oorlog, gelijk in vele andere, vond de hokwaamheid der bevelhebbers en de aan wanhoop grenzende moed der soldaten zelven, eene bijzondere wijze van krijgvoeren uit, welke te gelijk met den aard der troepen en met de plaatselijke omstandigheden strekte. Dezelve overtrof dikwijls de strengste

krijgstucht van geregelde troepen, waardoor men niet altijd zoo voordeelig strijdt, tegen ontembare onverschrokkenheid, en de volharding van eenen rusteloozen vijand.

De gewone wijze van oorlogen der Vendéers, bestond grootendeels in het stellen van hinderlagen. Door middel van eene beweging, die zij in hunne taal, door het woord *s'eguiller* uitdrukten, verspreiden zij zich *en tirailleur* rondom de gesloten drommen des vijands, die, in een door de natuur zelve beveiligd land doordringende, zich van alle zijden door een wel onderhouden vuur en goed gerigte kogels begroet zag, zonder eenig merkbaar punt te bespeuren, waarop hij met eenigen schijn van goed gevolg zijnen aanval konden rigten. De kreeten der opstandelingen, hun onophoudelijk snaphaanvuur, en hunne verspreiding op eene uitgestrekte landstreek deed gelooven, dat zij veel sterker waren dan inderdaad het geval was; en wanneer de gemeenebest-gezinden grond begonnen te verliezen, draalden de Vendéers, met dappere aanvoerders aan hunne spits, geen oogenblik om zich op hen te werpen, ten einde door een vereenden aanval, den schrik te volmaken, dien zij door hunne eerste wijze van strijden hadden ingeboezemd.

Het behoeft naauwelijks opgemerkt te worden, dat de Vendéers, om zich op deze wijs te verspreiden en weder aan te sluiten, volkomen moesten kunnen vertrouwen op de geheele gehechtheid en het doorzigt van iederen strijder afzonderlijk; want iedere uitgezondene bende, ieder man zelfs, moest, op zijne eigene verantwoordelijkheid, zijne stelling weten te kiezen, zoo wel als het gunstig oogenblik voor den aanval of den terugtogt.

Terwijl de Vendéers onder de wapenen waren en zegevierden, was er nog een Leger van Bretagners *(Bretons)* op de been, ter verdediging van het koningschap; hetzelve stond onder het bevel van den vermaarden Charrette, en behaalde meer dan eens voordeelen. Ongelukkigerwijze voor de zaak dier onafhankelijke legers, waren hunne aanvoerders naar het schijnt, het niet met elkander eens, en ook niet gezind om dit te worden. Ware het anders geweest, dan zouden de uitkomsten hunner veelvuldige overwinningen naastdenkelijk veel gewigtiger zijn geweest. Nog rampzaliger was het voor hen, dat de Britsche ministers, zoo als wij reeds in het begin hebben opgemerkt, niet beter ingelicht waren wegens het voordeel dat er in zoo gelegen hebben, om hun wapenen en verdere krijgsbehoeften, of wel een hulpleger, toe te schikken. Toen de koningsgezinden zich van het eiland Toirmontier hadden meester gemaakt, zoude men hun onverhinderd alle ondersteuning hebben kunnen bezorgen. De eenige ernstige poging, welke ten gunste dier dappere opstandelingen werd te werk gesteld, was de kwalijk beraamde ondervinding van Quiberon, eene ondersteuning, die juist op het oogenblik beproefd werd, toen de zaak der koningsgezinden in Bretagne geheel en al het onderspit had gedolven.

(Het vervolg hierna.)

HET LEVENSPAK.

Lieve menschen, zoo 't behoort!
Allen draagt ge uw pakje voort,
Grijs van haar, of jong van dagen;
Siere u 't vorstlijk hermelijn,
Laat een pij uw kleeding zijn,
Nimmer wordt ge er van ontslagen;
Nimmer legt gij, vóór het graf,
't Vrachtje van uw schoudren af.

Doch er is een groot verschil,
Hoe men 't pakje dragen wil.
Deze gaat met zware schreden,
Klaagt en steent den ganschen weg;
Hoe hij ook het vrachtje leg',
't Wil niet passen op zijn leden,
Och! hij maakt, door veel misbaar,
't *Levenspak* nog eens zoo zwaar.

Broederlief, staak uw verdriet;
Ween, ei ween zoo droevig niet;
Wandel moedig door het leven;
Draag uw pakje met verstand;
Komt het niet van hooger hand?
Is het niet van God gegeven?
Daarom, torsch het, wel te vreên,
Naar de groote rustplaats heên.

Doch een ander, dwaas van aard,
Maakt zich zelv' nog meer bezwaard;
Waar' hij niet genoeg beladen,
Woog de vracht hem nog te ligt,
Zie, hij zoekt een nieuw gewigt,
Om te torschen op zijn paden,
En de man gaat neêrgedrukt,
Onder vreemden last gebukt.

Arme! zeg, hoe kan het zijn?
Schept gij dan vermaak in pijn?
Vindt ge uw weelde dan in 't klagen?
Moei u met geen' vreemden last,
Die niet op uw schoudren past;
Laat toch elk zijn pakje dragen;
Zoek de zorgen niet te vroeg:
's Levens ramp komt tijds genoeg.

Maar nog verder loopt er een,
Wuft en los van zin, daar heen;
Schoon de vracht hem schijnt te knellen,
En hij 't onbedachtzaam gaan,
Op de hobbelige baan,
Rug en schoudren pijnlijk zwellen,
Schoon hij voor een' afgrond staat,
Och! hij merkt het veel te laat.

Lieve broeder op den weg!
Ei, gebruik toch overleg;
Schik het vrachtje goed in orde;
Plaats het meer op uw gemak;
Zorg toch eindlijk, dat het pak
U niet al te lastig worde,
Eer de kracht u schiet te kort,
En gij moedloos nederstort.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 6 September 1832, J. SLUIJTER *qq* Boedel J. P. WAGNER, aan FLORA van FERDINAND van BROUWER, van het Erf en daaropstaande Gebouwen, gelegen aan de *Groote Rijweg van Combé*, L^r. A. N°. 13.

Den 12^den. H. A. SAMSON, aan LOUISA VISCOMTE, van het Huis en Erf, gelegen aan de *Keizerstraat*, L^r. D. N°. 229.

Den 17^den. N. L. BRAAM, *Exploicteur*, aan JOHANNA WILHELMINA van BOCKO, van het Huis en Erf, gelegen aan de *Wagenwegstraat*, L^r. D. N°. 75.

Den 19^den. J. J. G. SPILKER *qq* Boedel J. L. GARDÉ, aan JOHANNA van DE ABEELE, van het Huis en Erf, gelegen aan de *Groote Dwarsstraat*, L^r. D. N°. 721.

Paramaribo den 23 September 1832.

De Secretaris van het Gemeente Bestuur,
Bij afwezigheid van denzelven,
De Eerste Commies,
R. GOLLENSTEDE.

N. L. BRAAM, *Exploicteur bij den Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag den 28sten September 1832, des morgens de klokke *negen* uren, ter Kastelenije van het *Hof van Civile en Criminele Justitie*, publiek bij Executie Verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen alhier aan *Paramaribo*, aan de *Grave of Soldatenstraat*, bekend onder L^r. D N°. 72, en *vier* stuks Slaven met namen: *Januarij, Gotlieb, Onverwagt* en *Susanna*; aankomende GEORGE LODEWIJK HEUVELMAN.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Joden Breedestraat*, L^r. D. N°. 20; aankomende PRINCES van P. VAN MEEL en CORNELIA van P. van VAN MEEL, possederende opgemelde Huis en Erf.

De Slaven met namen: *Henrietta, Lafleur, Louis, Christiaan, Johannes, Martha* en *Adriaan*; aankomende HENRIETTA LOUIZA VAN DER ZIEL.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Weidestraat*, L^r. D. N°. 256; aankomende GEORGE NICOLAAS WOHLFAHRT, JOHANNA PETRONELLA WOHLFAHRT, zoo voor zich in privé en in kwaliteit als door het overlijden van FRANÇOIS GAASWIJK, alleen overgeblevene Gemagtigde van JOHANNES FRANÇOIS van WOHLFAHRT, te zamen Erfgenamen van JOHANNES NICOLAAS WOHLFAHRT.

Paramaribo, den 22 September 1832.

Over Zes Weken, de dag nader te bepalen, zullen de AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kuratele- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, als daartoe geautoriseerd door de Commissie van opgemelde Kamer, publiek doen Verkoopen:

1°. Den blooten Grond *LA BONNE AMITIÉ*, gelegen aan de *Para kreek*, aankomende den Boedel wijlen J. W. ABERCROMBIE.

2°. Een *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Weidestraat*, L^r. D. N°. 277, aankomende den Boedel M. M. MAROSÉ, Weduwe THOMAS ESSCHENBACH.

3°. Een *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de voorstad *Zeelandia*, L^r. A. N°. 114, aankomende den boedel wijlen ANNA GESINA van EIKENHORST; — en

4°. Een *ERF*, en daarop zijnde Steenen Voeten, gelegen aan de *Steenbakkerijstraat*, L^r D N° 319, aankomende de Erven VICTOIRE NOIZEUX.

Paramaribo den 22 September 1832.

De Scriba van de Commissie voornoemd,
R. GOLLENSTEDE.

P. DE MONTEL en J. A. P. BEAUMONT, Beheerders van den Boedel wijlen Mejufvrouw J. E. DE MONTEL, zullen op Vrijdag den 5^den October e. k., des namiddags *vier* uren, door- en ten Huize van den Vendumeester S. F. FLU, publiek doen Verkoopen, het bij vorige Couranten geannonceerden HUIS en ERF, gelegen alhier aan de *Dominestraat*, bekend onder L^r. D. N° 371. Bewijzen van eigendom en veil-conditiën, zullen bij denzelve Vendumeester *drie* dagen voor den verkoopdag, voor een ieder ter visie liggen.

Paramaribo den 22 September 1832.

M. ABRAHAMS,

Zijn *Pakhuis* verplaatst hebbende aan de *Waterkant* bij de *Saramaccabrug*, in het Huis laatst bewoond geweest door den Heer POSNANKI; presenteerd te *Koop* aan:

Osnabrugs fijn Laken en Hemden Linnen; Vriesch Bont; Cambrix; Shirting; Tafellakens en Servetten; Meubelchits; fijne HB Doeken; Jeans; Satinet; zwart Krip; Dames en Kinderen Kleedjes; fijne Dames Handschoenen; witte Stoffe, Merinosse en Paardehare Schoenen; Klakken; — een *Assortiment* Mans-, Jongens- en Grond Schoenen; zijde Parapluï's; fijne zwarte vilte Hoeden; Maderawijn in ¼ en ½ pijpen; Rode-, Rhijn- en Muscaatwijn; Jenever; Bier, fijne Cognac in damejohns; Kantoor en Plantaadje Behoeftens; Verfwaren, en vele andere *Goederen* meer.

J. P. L. WEIMANN,

Informeert zijne respective Vrienden, Begunstigers en verdere Ingezetenen dezer Kolonie, alsdat op heden zijne *affaire* wederom geopend is in het Huis aan de *Watermolenstraat*, naast Mevr. BERCKX, zich bij voortduring in hun Ed. gunstig aandenken recommanderende.

Van deze gelegenheid profiteert hij tevens om die Menschen-Vrienden, welke hem zoo krachtdadig op den noodlottigen nacht van den derden dezer hunnen bijstand hebben geboden, zijnen hartelijken dank te betuigen, doordien hij alsnu, (ofschoon hem door vreemde adsistentie zeer veel ontvreemd is) zich door hunne hulp in staat gesteld ziet zijne *affaire* even als voorheen te continueeren.

Gedrukt te Paramaribo, bij de Erven J. BRINK.